

REFERAT Oppvekstutvalget d. 27-08-2024

Møtedato Tirsdag d. 27. august 2024 kl. 17:00

Møtested Jegersberg gård/Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	9
Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 04.06.2024.....	10
Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 11.06.2024.....	12
Oppfølging av verbalvedtak om vurdering av å overføre kommunale rammemidler fra nasjonal opp	14
Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører.....	16
Oppfølging av verbalvedtak om ungdomsvold.....	18
Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen - Tilstandsrapport for 2023.....	20
Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028.....	22
Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028.....	31

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Orientering skeive sørlandsdager

Tilleggsliste Oppvekstutvalget 27.08.2024

Komplett innkalling_ Oppvekstutvalget (27.08.2024)

Saksliste Oppvekstutvalget 27.08.2024

PROTOKOLL OPPVEKSTUTVALGET

Dato: 27.08.2024
Sted: Jegersberg gård/Formannskapssalen
Behandlede saker: 32/24 - 39/24
Møtets varighet: Kl. 17.00 til 20.15
Møteleder: Leder i utvalg Arve Stokkelien

Til stede:

Arve Stokkelien (H)
Ingrid Trønnes Mæhre (H)
Grethe Jakobsen Alver (H)
Silje Vårlid (KRF)
Øistein Hatlebakk (FRP)
Jannicke Svaba Halvorsen (FRP)
Ida Branthus Hirst (AP)
Heidi Johansen (SV)
Ian Martin Reed (INP)
Helén Rosvold Andersen (PP)
Kristin Tallaksen (H) for Nicolai Østeby (H)

Til stede fra administrasjonen:

Kristin Eidet Robstad, kommunaldirektør oppvekst
Svein Ove Ueland, ass. kommunaldirektør oppvekst
Svein Tore Kvernes, stabsleder oppvekst, plan og forvaltning
Rune Opstad Heggdal, kommunalsjef skole/sfo
Gudrun Svensson, konstituert kommunalsjef barnehage
Annette Sørлие Stray, rådgiver frivillighet og medvirkning
Hilde Engenes, leder helse og mestring, strategi og plan
Johanne Marie Benitez Nilsen, rådgiver kultur og innbyggerdialog
Sigrid Moseid Øverland, rådgiver oppvekst, fag og utvikling
Tine Farestad Langeland, leder barnevern stab
Silje Årnes Lauvrak, rådgiver oppvekst, plan og forvaltning
Lars Petter Aasheim, rådgiver innbyggertorg
Eva Sand, utvalgssekretær

Dessuten møtte:

Christer Eidsaa FUB
Sirill Berg, KomFug

Utdelt i møte:

Tilstandsrapport barnevern 2023

Oppvekstutvalget besøkte Jegersberg gård fra kl. 16.00 – 16.45

32/24 Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 04.06.2024 (ark.nr. 2024000072)

Oppvekstutvalgets vedtak

Oppvekstutvalget godkjenner protokollen fra møtet 04.06.2024
(Enst.)

Forslag:

33/24 Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 11.06.2024 (ark.nr. 2024000072)

Oppvekstutvalgets vedtak

Oppvekstutvalget godkjenner protokollen fra møtet 11.06.2024
(Enst.)

34/24 Oppfølging av verbalvedtak om vurdering av å overføre kommunale rammemidler fra nasjonal opptrappingsplan for psykisk helse, til Blå Kors Gatenært (ark.nr. 2023027853)

Oppvekstutvalgets innstilling

1. Bystyret gir sin tilslutning til at Blå Kors Gatenært i 2024 mottar 2,5 mill.kr fra rammemidlene til opptrappingsplan for psykisk helse.
(Enst.)
2. Bystyret gir sin tilslutning til å i økonomiplan for 2025-2028 prioritere midlene knyttet til den nasjonale opptrappingsplan for psykisk helse, til rask og tidlig hjelp til barn og ungdom og voksne.
(9/2)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling pkt 1 ble enstemmig vedtatt
Kommunedirektørens innstilling pkt. 2 ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer
(KrF, PP)

**35/24 Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale
entreprenører**
(ark.nr. 2024013676)

Oppvekstutvalgets innstilling

Bystyret tar saken til orientering
(Enst.)

36/24 Oppfølging av verbalvedtak om ungdomsvold
(ark.nr. 2024017723)

Oppvekstutvalgets vedtak

Oppvekstutvalget tar saken til orientering
(Enst.)

**37/24 Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen - Tilstandsrapport for
2023**
(ark.nr. 2024016493)

Oppvekstutvalgets innstilling

Tilstandsrapporten for 2023 tas til orientering
(10/1)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (FrP,
Øystein Hatlebakk)

38/24 Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
(ark.nr. 2024016329)

Oppvekstutvalgets innstilling

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 03.00
(6/5)

2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak
i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektørens innstilling til pkt. 1

«1.Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00»

«2.Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028»

Repr. Jannicke S. Halvorsen (FrP) fremmet følgende alternativt forslag til pkt. 1:
1. «Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 03.00»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble FrP sitt forslag vedtatt med 6 mot 5 stemmet (KrF, AP, INP, PP SV)
Kommunedirektørens innstilling pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

39/24 Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028
(ark.nr. 2024016329)

Oppvekstutvalgets innstilling

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(10/1)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (PP)

Repr. Silje Vårlid (KrF) har sendt inn følgende spørsmål til administrasjonen

Kan administrasjonen redegjøre for hva som undervises i skolene og barnehagene i Kristiansand ift tema mangfold, kjønn og identitet? Gis den samme undervisningen i alle skoler og barnehager i Kristiansand, eller er det opp til den enkelte skole/barnehage hva som undervises? Hvilken forskning legges til grunn for undervisningen som gis ift disse temaene?

Spørsmålene ble svart ut i møtet av Kristin Eidet Robstad, kommunaldirektør oppvekst, Gudrun Svensson, kommunalsjef barnehage og Rune O. Heggdal, kommunalsjef skole/sfo

Repr. Helèn Rosvold Andersen (PP) har sendt inn følgende spørsmål til administrasjonen

1. Hvilke av Pride sine verdier mener dere at kommunens innbyggere skal holde fast ved?
2. I hvilket lovverk fremkommer det at barnehagebarn og skolebarn skal markere/feire Pride?
3. Hvilke lokale vedtatte strategier beskriver at barnehager og skoler skal markere Pride? Hvem har vedtatt disse strategiene og når?
4. Hvem har besluttet at det oppfordres til å heise regnbue/Pride flagget?
5. Hvem har besluttet at barnehager og skoler skal arrangere Pride-markeringer eller skeive sørlandsdager?

Spørsmålene ble svart ut i møtet av Kristin Eidet Robstad, kommunaldirektør oppvekst, Gudrun Svensson, kommunalsjef barnehage og Rune O. Heggdal, kommunalsjef skole/sfo

Orientering – Ny opplæringslov

v/Silje Årnes Lauvrak, rådgiver oppvekst, plan og forvaltning

Ny opplæringslov

- Nye forskrifter (oppl. §2-2 og 10-7)
- § 2-6 Hvilken grunnskole eleven skal gå på
- § 4-5 Skolefritidsordning
- Videregående opplæring
- Elevens beste og elevmedvirkning
- Kapittel 11 i ny opplæringslov
- En tydeligere handlingskjede ved bekymring elevs læringsutbytte § 11-2
- Retten til spesialundervisning blir tre ulike rettigheter
- Individuell tilrettelegging
- § 11-4 Personlig assistanse
- Når inntreffer rettigheten, og når er det «tilpasninger innenfor det ordinære?»
- Kompetansekrav for den som skal gi individuelt tilrettelagt opplæring § 11-9

Orienteringen om Ny opplæringslov fortsetter i neste møte i oppvekstutvalget den 24.09.24

Møtet lukkes 19.53 grunnet orienteringer unntatt offentligheten (Enst.)

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 32/24: Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 04.06.2024

Bilag

Protokoll Oppvekstutvalget 04.06.2024

Dato 19. august 2024
Saksnr.: 2024000072-13
Saksbehandler Eva Sand
Godkjent av Kristin Eidet Robstad

Saksgang
Oppvekstutvalget

Møtedato
27.08.2024

Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 04.06.2024

[Oppvekstutvalget godkjenner protokollen fra møtet 04.06.2024](#)

Vedlegg:
Protokollen fra møtet 04.06.24

Punkt 33/24: Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 11.06.2024

Bilag

Protokoll Oppvekstutvalget 11.06.2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024000072
Saksbehandler Eva Sand

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	27.08.2024	33/24

GODKJENNING AV OPPVEKSTUTVALGETS PROTOKOLL AV 11.06.2024

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 33/24

Oppvekstutvalgets vedtak

Oppvekstutvalget godkjenner protokollen fra møtet 11.06.2024
(Enst.)

29.08.2024

Punkt 34/24: Oppfølging av verbalvedtak om vurdering av å overføre kommunale rammemidler fra nasjonal opptrappingsplan for psykisk helse, til Blå Kors Gatenært

Bilag

Vedtak Form, 04092024, Sak 69/24, Oppfølging av verbalvedtak om vurdering av å overføre kommunale rammemidler fra nasjonal opptrappingsplan for psykisk helse, til Blå Kors Gatenært

Vedtak byst, 18092024, Sak 125/24, Oppfølging av verbalvedtak om vurdering av å overføre kommunale rammemidler fra nasjonal opptrappingsplan for psykisk helse, til Blå Kors Gatenært

Vedtak HELSEUTV, 18062024, Sak 40/24, Oppfølging av verbalvedtak om vurdering av å overføre kommunale rammemidler fra nasjonal opptrappingsplan for psykisk helse, til Blå Kors Gatenært

Oversikt over lavterskeltilbud på rusfeltet i Kristiansand kommune

Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023027853
Saksbehandler Hilde Engenes

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	18.06.2024	40/24
2 Oppvekstutvalget	27.08.2024	34/24
3 Formannskapet	04.09.2024	69/24
4 Bystyret	18.09.2024	

OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OM VURDERING AV Å OVERFØRE KOMMUNALE RAMMEMIDLER FRA NASJONAL OPPTRAPPINGSPLAN FOR PSYKISK HELSE, TIL BLÅ KORS GATENÆRT

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 34/24

Oppvekstutvalgets innstilling

1. Bystyret gir sin tilslutning til at Blå Kors Gatenært i 2024 mottar 2,5 mill.kr fra rammemidlene til opptrappingsplan for psykisk helse.
(Enst.)
2. Bystyret gir sin tilslutning til å i økonomiplan for 2025-2028 prioritere midlene knyttet til den nasjonale opptrappingsplan for psykisk helse, til rask og tidlig hjelp til barn og ungdom og voksne.
(9/2)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling pkt 1 ble enstemmig vedtatt
Kommunedirektørens innstilling pkt. 2 ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer
(KrF, PP)

29.08.2024

Punkt 35/24: Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Bilag

Vedtak HELSEUTV, 27082024, Sak 42/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 50/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak Form, 04092024, Sak 71/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak byst, 18092024, Sak 128/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak KULT, 29082024, Sak 55/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024013676
Saksbehandler Annette Sørlie Stray

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	27.08.2024	42/24
2 Oppvekstutvalget	27.08.2024	35/24
3 Kommunalutvalget	27.08.2024	50/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	55/24
5 Formannskapet	04.09.2024	71/24
6 Bystyret	18.09.2024	

KOMMUNENS SAMHANDLING MED IDEELLE ORGANISASJONER OG SOSIALE ENTREPRENØRER

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 35/24

Oppvekstutvalgets innstilling
Bystyret tar saken til orientering
(Enst.)

29.08.2024

Punkt 36/24: Oppfølging av verbalvedtak om ungdomsvold

Bilag

Rapport - barne og unge i konflikt med loven

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024017723
Saksbehandler Johanne Marie Benitez Nilsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	27.08.2024	36/24

OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OM UNGDOMSVOLD

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 36/24

Oppvekstutvalgets vedtak
Oppvekstutvalget tar saken til orientering
(Enst.)

29.08.2024

Punkt 37/24: Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen - Tilstandsrapport for 2023

Bilag

Tilstandsrapport Barneverntjenesten 2023

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024016493
Saksbehandler Sigrid Moseid Øverland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	27.08.2024	37/24
2 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	11.09.2024	
3 Bystyret	30.10.2024	
4 Oppvekstutvalget	24.09.2024	

BARNEVERNSTJENESTEN FOR KRISTIANSANDSREGIONEN - TILSTANDSRAPPORT FOR 2023

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 37/24

Oppvekstutvalgets innstilling

Tilstandsrapporten for 2023 tas til orientering
(10/1)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 10 mot 1 stemme
(FrP, Øystein Hatlebakk)

30.08.2024

Punkt 38/24: Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028

Bilag

Vedtak Eldre, 12092024, Sak 37/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 51/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak HELSEUTV, 27082024, Sak 43/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak RPF, 09092024, Sak 52/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak , 10092024, Sak 53/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak Form, 04092024, Sak 72/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak , 17092024, Sak 4/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak byst, 18092024, Sak 129/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak ARMU, 29082024, Sak 149/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak KULT, 29082024, Sak 57/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

Dato 19. august 2024
Saksnr.: 2024016329-11
Saksbehandler Lars Petter Aasheim
Godkjent av Camilla Jarlsby
Brede Skaalerud
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang	Møtedato
Kommunalutvalget	27.08.2024
Helseutvalget	27.08.2024
Areal- og miljøutvalget	29.08.2024
Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024
Formannskapet	04.09.2024
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024
Bystyret	18.09.2024

Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028, som et tiltak i kommunens alkoholpolitiske handlingsplan, jf. pkt. 2.3.2

Forslag til vedtak

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028

Sammendrag

Saken henger sammen med Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer. I saken fremlegges vurderinger og anbefaling knyttet til ett av de regulerende virkemidler kommunene skal vurdere i tråd med Alkoholloven – skjenketid. Lovens formål er å i størst mulig utstrekning begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan medføre. Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Argumentasjonen og hensynene som er vurdert i saken, er i hovedsak de samme som da Bystyret behandlet saken om en prøveordning med utvidet skjenketid i april 2024. Det er i forbindelse med at utkast til Alkoholpolitisk handlingsplan har vært på ekstern høring, ikke kommet frem vesentlige nye argumenter. Med bakgrunn i Bystyrets vedtak 24.04.24 innstilles det på fortsatt skjenking til kl.02.00 i perioden 2024-2028.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med at det ble fremmet sak om prøveordning om utvidelse av skjenketider i Kristiansand kommune vedtok bystyret 24.04.24 at skjenketidene ikke skulle utvides sommeren 2024.

Skjenkenæringen viste da til at:

- Siden skjenketiden ble innskrenket fra kl. 03.00 til kl. 02.00 i 2008 har skjenkebransjen gjennomført mange forbedringer. Skjenkenæringen ønsker derfor å styrke næringens generelle rammebetingelser, samt skape en trygg og levende by gjennom hele året.
- Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.
- Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte inntekter for kommunen. En robust bransje tiltrekker seg mer kompetent arbeidskraft og gjør tilbudet og byen mer attraktiv for besøkende.
- Folkehelseperspektivet tilsier at det vil være en betydelig samfunnsgevinst å redusere privat konsum. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er underlagt streng kontroll. Det tilsier at skadepotensialet reduseres, dersom det private konsumets andel av totalkonsumet reduseres.
- Et nært samarbeid mellom politiet, ansatte på utestedene og ordensvakter fra vaktelskapene gjør byen åpen, trygg og tilgjengelig for alle.
- I Kristiansand trekkes samarbeidet med en seriøs serveringsbransje gjennom «Ansvarlig Alkoholhåndtering» frem som en viktig faktor. Dette jobbes allerede bra i Kristiansand i det tverrfaglige samarbeidet, Bransjeforum, som er satt i stand mellom Kristiansand Hotel og restauranteier forening, kommunen og politiet.
- Ved skjenking til kl. 03.00 er skjenkenæringens erfaring at gjester begynner å reise hjem fra kl. 01.30 og utover. Ved skjenkestopp kl. 02.00 som i dag vet vi at man får en langt større samtidighetsbelastning på byens drosjekapasitet som igjen kan føre til betydelig lengere tid i drosjekø og dertil knyttet krangel og vold.
- Agder Taxi støttet en utvidet skjenketid og mener dette kan bidra til en bedre trafikkavvikling for taxinæringen og kundene.
- PSS ønsket en differensiering av skjenketider slik at avslutningen på kvelden blir mykere, både med tanke på taxi, matservering, gjester i gatene, nattbusser osv.

På den andre siden viste bla. Politiet og legevakten til at:

- Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere.
- Utvidet skjenketid også kan gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.
- Rent politifaglig er det en fordel for politiet at ikke alle gjestene forlater utestedene samtidig.
- Utvidet skjenketid vil ut fra tidligere erfaring med stor sannsynlighet øke pasientstrømmen til legevakten.

- Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som skaper utfordringer.
- Det kan oppstå flere situasjoner med trusler og vold i legevaktbygget på et tidspunkt hvor bemanningen er redusert.
- Normalt roer pågangen til legevakten seg i 3-tiden, men ved utvidet skjenketid vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.

Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer som behandles av Bystyret har vært til ekstern høring. I planutkastet foreslår kommunedirektøren at dagens skjenketid i Kristiansand kommune videreføres for perioden 2024-2028. I høringsrunden har næringen vist til at Kristiansand bør ha minst like gode vilkår som andre byer i Agder, da nevnes Mandal, Arendal og Farsund som også hører til samme politidistrikt og som har skjenketid inntil kl.03. Kristiansand er Agders regionhovedstad og har mål om å styrke sin posisjon som helårsdestinasjon. En rekke investeringer, som bl.a. Kilden, Kunstsilo med mer, støtter opp om denne satsingen. De urbane kvalitetene byen har å tilby, er vesentlige for den opplevelsen som både kommunens innbyggere og besøkende etterspør. Da må næringslivet i indre by kunne ha samme forutsetninger for å drive, som man har i andre kommuner langs Agderkysten – og ikke minst i andre store byer.

Det vises også til at skjenketid til kl. 03.00 gir andre økonomiske forutsetninger for at nye tilbud kan etableres og ha livets rett. Dette inkluderer steder som nattklubber og steder som tilbyr scenekunst (inkl. konserter, standup med mer). Næringen savner en grunnleggende forståelse for hvordan denne økonomien fungerer og hvilke rammevilkår som må være til stede for å utvikle byens kvaliteter på dette feltet og viser blant annet til en holdningsendring i Bergen som utvider skjenketiden fra kl.02 til kl. 03 for at næringslivet skal få gode vilkår. Andre byer med skjenketid til kl. 03 er for eksempel Oslo, Tromsø, Drammen, Ålesund, Kristiansund, Stavanger og Tønsberg.

På den andre siden viser IOGT (Rusforebyggende medlemsorganisasjon) til at totalkonsumet må reduseres dersom skadevirkningene skal reduseres, og at det er tydelig sammenheng mellom vold og alkohol.

Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Med bakgrunn i Bystyrets vedtak 24.04.24 innstilles det på fortsatt skjenking til kl.02.00 i perioden 2024-2028.

Juridisk grunnlag

- Alkoholloven
- Forskrift om skjenketider i Kristiansand kommune
- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Alkoholpolitiske retningslinjer

Alkoholloven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer, jf. alkoholloven § 1-1.

De nasjonale rammene for skjenketider som hver enkelt kommune kan fastsette, er for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) fra klokken 06.00 til 03.00. For alkoholholdig drikk gruppe 3 (sprit) er rammen fra klokken 13.00 til 03.00. I tiden mellom disse klokkeslettene er det forbudt å skjenke alkohol, jf. alkoholloven § 4-4.

Kommunedirektørens vurdering

Spørsmålet om skjenketider var senest til behandling i bystyret 24 april 2024. Selve saksfremlegget med argumentene for og imot en utvidelse av skjenketider ble derfor vedlagt høringsbrevet. Høringsinstansene bør derfor være godt kjent med de hensyn som ble vurdert da sak 46/24 ble behandlet i bystyret. Kommunedirektøren kan ikke se at det er kommet inn høringsinnspill som bør endre administrasjonens syn i saken.

Etter alkoholloven § 4-4 kan skjenking av alkoholgruppe 3 (sprit) skje fra kl. 13 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til kl. 01.00. Bystyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking.

I Kristiansand kommune er skjenketiden i dag fra kl. 09.00 - 02.00 for gruppe 1 og 2, og fra kl.13.00 - 02.00 for gruppe 3.

Siden 2008 har skjenketidens utløp i Kristiansand kommune vært kl.02.00. Skjenkebransjen har siden ønsket å utvide skjenketiden.

Kommunens skjenkesteder vil åpenbart ha økonomiske interesser i å utvide skjenketidene, samtidig som dette også vil kunne ha påvirkning på kommunens skatteinntekter. Skjenketidene og konkurransen med andre store og mellomstore kommuner vil ved en utvidelse også være mer sammenlignbar (Bergen, Tromsø, Oslo, Drammen, Stavanger, Arendal). Videre vil innbyggernes valgfrihet ved en utvidelse av skjenketidene til kl. 03.00 følge nasjonale maksimalrammer i en allerede strengt regulert alkohollov (sammenliknet med andre europeiske land).

Selv om det fra et næringsperspektiv er ønskelig med en utvidet skjenketid vil en bærekraftig virksomhet også måtte drive økonomisk forsvarlig, samtidig som den ivaretar miljøet og den sosiale bærekraften. Den sosiale bærekraften innebærer blant annet ivaretagelse av medarbeidere på en god måte. En utvidet skjenketid vil også få konsekvenser for medarbeiderne med en lengre ubekvem arbeidstid (på nattetid). Det er derfor viktig å finne gode løsninger som ivaretar medarbeiderne dersom skjenketiden utvides.

Kommunedirektøren bemerker at seriøsiteten til skjenkebransjen i Kristiansand generelt sett er på et mye høyere nivå enn det som var tilfelle for få år siden. Et nært samarbeid mellom politiet, skjenkenæringen, vaktseksjonene, og kommunen har bidratt til å løfte fokusområder, og bidra til en mer ansvarlig alkoholhåndtering. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er også underlagt kontroll fra kommunen. I den forbindelse viser kommunedirektøren til at også politiet oppfatter skjenkenæringen som seriøs og ansvarlig.

På den andre siden opplyser politiet at de i dag bruker betydelige ressurser på voldsproblematikken i Kristiansand sentrum – spesielt i helgene. Veldig mye av denne utfordringen knytter seg til rus og det generelle utelivet natt til lørdager og søndager. Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere. Utvidet skjenketid kan også gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.

Bakgrunnen for at Kristiansand kommune i 2008 vedtok å begrense skjenketiden til klokken 02.00 var at politiet opplyste at det oppstod mye vold og fysiske skader den siste timen med skjenking. Legevakten opplevde også stor pågang sent på natten.

En utvidet skjenketid vil med bakgrunn i tidligere erfaring øke pasientstrømmen til legevakten. Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som igjen vil skape utfordringer. Det vil kunne oppstå flere situasjoner hvor politiet må klarere for arrest, og samtidighetskonflikter hvor politi og ambulanse er på legevakten samtidig. Ved utvidet skjenketid vil også pågangen til legevakten forskyves utover

natten. Tilbakemeldingen er at dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.

Kommunedirektøren viser i den forbindelse til at Kristiansand og Agder, etter Oslo, har mest kriminalitet pr. 1000 innbygger og ligger særlig høyt på voldstatistikken.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstilfeller. Hun viser til at økning i voldstilfeller ved utvidet skjenketid er nesten identisk med nedgangen i vold ved tilsvarende innskrenket skjenketid ifølge en studie som baserer seg på data fra 18 norske byer.

Kommunedirektøren understreker også at stort alkoholinntak øker risikoen for skader, og at en undersøkelse av skadepasienter ved akuttmottaket på Oslo universitetssykehus viste at 26 prosent av pasientene var påvirket av alkohol. Det er nærliggende å anta at lengre åpningstider vil øke alkoholinntaket, og dermed øke risikoen for slike skader.

[En norsk studie fra 2014](#) viser at alkoholrelaterte skader forebygges best med tiltak rettet mot alle alkoholbrukere, og ikke kun de med høyest risiko. Begrensning i tilgjengelighet av alkohol er et virkemiddel for å begrense det generelle nivået av alkoholbruk. Begrensninger i skjenketid er et tiltak for å redusere det offentlige konsumet av alkohol, mens begrensninger i salgstid er et virkemiddel for å redusere det private alkoholkonsumet. Kommunedirektøren kan ikke finne noen studier som støtter hypotesen om at en økning i den offentlige andelen av alkoholkonsumet vil bidra til å redusere det private konsumet, og dermed en reduksjon i det totale alkoholkonsumet.

Sett hen til at både politiet og legevakt er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, samt at en utvidet skjenketid vil medføre økt alkoholkonsum vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden ikke er tilrådelig.

Praktiske virkninger

Ved en eventuell utvidelse av skjenketidene vil skjenkesteder som i dag har bevilling til kl. 02.00 få utvidet sine skjenketider. Skjenkestedenes uteservering vil følge de utvidete skjenketidene, så lenge ikke noe annet fremgår av bevillingsvedtaket.

Øvrige bevillingshavere som har begrensning i sine skjenketider, som følge av lokale forhold (for eksempel støy og lukt) vil ikke få utvidet sine skjenketider tilsvarende.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at lokale forhold, som for eksempel støy, ikke må være til sjenanse eller ulempe for de som bor eller oppholder seg i området. I områder med etablert serveringsvirksomhet må det likevel tåles mer støy og sjenanse enn i uregulerte områder. Det er avdeling for Miljørettet helsevern som følger opp klager på støy og sørger for at lydnivået er i tråd med nasjonale retningslinjer.

Når det gjelder skjenking på arrangement og andre enkeltanledninger, for eksempel ved leie av lokaler, vil følge de utvidete skjenketidene så fremt ikke utleier av lokale eller arrangementssted setter andre begrensninger, se for eksempel *retningslinjer for bruk av offentlig uterom*.

Økonomiske konsekvenser

Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.

Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte skatteinntekter for kommunen.

Ved utvidet skjenketid fra kl. 02.00 vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Handlingsplanen og retningslinjene har som mål redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes alkoholbruk, jf. Kapittel 2.2.2, jf. Kapittel 2.5.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan vil også omfatte forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler. Planen vil omfatte tiltak rettet både mot barn og unge, og de voksne i befolkningen.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Saken har vært på intern og ekstern høring. Interne høringsinnspill er innarbeidet i planen. Eksterne høringsinnspill er lagt ved og svart ut i eget saksfremlegg.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant, da saken ikke har påvirket klima og miljø direkte.

HMS/Folkehelse

En utvidet skjenketid vil få konsekvenser for medarbeiderne med en lengre ubekvem arbeidstid (på nattestid). Det er derfor viktig å finne gode løsninger som ivaretar medarbeiderne dersom skjenketiden utvides.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstilfeller.

Stort alkoholinntak øker risikoen for skader

Andre problemstillinger som for eksempel forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler vil tas opp i Rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Helhetsvurdering

Skjenketid er ett av de regulerende virkemidler kommunen har for å underbygge Alkoholovens formål som er å i størst mulig utstrekning begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan medføre. Kommunedirektøren vurderer at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, og medføre et økt alkoholkonsum.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028

Vedlegg:

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

Punkt 39/24: Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Bilag

Vedtak Eldre, 12092024, Sak 38/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 52/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak HELSEUTV, 27082024, Sak 44/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak RPF, 09092024, Sak 53/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak , 10092024, Sak 54/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak , 17092024, Sak 5/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak Form, 04092024, Sak 74/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak byst, 18092024, Sak 131/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak ARMU, 29082024, Sak 148/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak KULT, 29082024, Sak 58/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024016329
Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	27.08.2024	52/24
2 Helseutvalget	27.08.2024	44/24
3 Areal- og miljøutvalget	29.08.2024	148/24
3 Oppvekstutvalget	27.08.2024	39/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	58/24
5 Formannskapet	04.09.2024	74/24
6 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	53/24
7 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	11.09.2024	
8 Bystyret	18.09.2024	

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG RETNINGSLINJER 2024 - 2028

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 39/24

Oppvekstutvalgets innstilling

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(10/1)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (PP)

29.08.2024